

Hét pont

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 36. szám, 2021. szeptember 10.

Nagyra értékelem a könyvünkről szóló recenziót (Kelemen Ágnes Katalin: [Sok rossz érv egy jó ügy mellett. Bryan Caplan és Zach Weinersmith: Szabad a pálya című könyvéről, ÉS, 2021/32.](#)), és elismerem, hogy a könyvben nem tértem ki a bevándorlás környezeti hatásaira, azóta azonban írtam egy kiegészítést, hogy orvosoljam a hiányosságot. Alább olvasható, amit a témában el kellett volna mondanom – és amit hozzá is teszek majd a könyvhöz, ha lesz valaha második kiadás.

1. A legnyilvánvalóbb környezetvédelmi érv a bevándorlás ellen az, hogy a bevándorlás népességnövekedést okoz, ami által növekszik majd a környezetszennyezés és az egyéb negatív környezeti hatások mértéke.
2. A naiv válasz erre az, hogy a bevándorlás hatására csak az változik meg, melyik ország mennyire szennyezi a környezetet, a szennyezés összege azonban nem növekszik.
3. A naiv válaszra adott bölcs felelet az, hogy miközben a bevándorlás hatására az emberek gazdagabbak lesznek, a gazdagodás melléktermékeként keletkező negatív környezeti hatások mennyisége növekszik. Azok a dollárbilliók, amelyek most, a bevándorlás korlátozása mellett „parlagon hevernek”, valójában abban a gigászi pénztárcában lapulnak, ahova Földanyánk megkárosításából kerül pénz.
4. Viszont: ha valaki elfogadja ezt az utóbbi érvet, annak onnantól a harmadik világ gazdasági fejlődésétől is tartania kell, vagyis nem a bevándorlás, hanem általában a gazdasági fejlődés ellen kell tiltakoznia.
5. A bevándorlás ellen környezetvédelmi szempontok alapján való tiltakozással szemben a legfőbb érvem a környezeti Kuznets-görbe. Dióhéjban: amikor a jövedelem alacsonyról közepesre növekszik, az növeli a környezetre káros hatások mennyiségét, amikor viszont a jövedelem közepesről magasra növekszik, az csökkenti ugyanazt. Ennek megfelelően a környezetnek az a legjobb, ha a társadalom a lehető leggyorsabban mozdul el az alacsony jövedelemtől a magas jövedelem felé. A bevándorlás liberalizációja pedig éppen ehhez járul hozzá, hiszen a bevándorlás lehetővé teszi, hogy az emberek egy ugrással feljussanak az alacsonyból a magas jövedelmi kategóriába, akár a közepes kategória kihagyásával.
6. Ugyanakkor: a sztenderd mérések vélhetően túlbecsülik az alacsony jövedelmű országok környezetminőségét, amennyiben nem veszik figyelembe az alacsony műszaki fejlettségű szennyezőket, mint amilyenek az állati és az emberi hulladék. Ezért a magas jövedelmi kategóriába való ugrás valójában annál is előnyösebb, mint amilyennek első ránézésre látszik.
7. A környezeti Kuznets-görbe számos tényezővel működik, melyek közül a leginkább kézenfekvőek a fogyasztói kereslet (a gazdagabb emberek zöldebb termékeket akarnak), a normák (a gazdagabb embereket jobban érdekli a bolygó), illetve a szabályozás (a gazdagabb országok inkább megengedhetik maguknak a környezetvédelemmel járó nagyobb anyagi terheket). A bevándorlást a mechanizmus pontos meghatározása nélkül is liberalizálhatjuk.

(Fordította Sarkadi Zsuzsanna)